

40 anys de les primeres eleccions municipals democràtiques a Argentona (II). Parlem amb Jordi Suari

BERNAT CALVO CATALÀ

Continuem amb les entrevistes iniciades en la revista de primavera. Volem donar veu als tres grans protagonistes d'aquella primera legislatura 1979-1983: Joan Mora, cap de llista de la Candidatura d'Argentonins Independents (CAI), Àngel Gómez, cap de llista de la Candidatura d'Unitat Popular d'Argentona (CUPA) i Jordi Suari, cap de llista de Convergència i Unió (CiU), qui esdevindria alcalde en aquella legislatura. En aquest número es publica l'entrevista a Jordi Suari i queda pendent la de l'Àngel Gómez per al proper número. S'ha agafat la part de l'entrevista referent a aquells primers quatre anys, deixant per més endavant la possibilitat de publicar en un futur la part que tractava sobre altres períodes de la nostra democràcia municipal. També més endavant es publicaran entrevistes d'altres regidors d'aquesta primera legislatura, per tal de poder completar la visió d'aquells anys des d'un punt de vista totalment plural. Les entrevistes van ser fetes a l'estiu del 2017, i tenim la sort de poder tenir als tres caps de llista vivint a Argentona.

Jordi Suari Font

Nasqué a Argentona l'any 1930. Des de ben jove creà un taller de mecànic ajustador, i a partir del 1957 passà a tenir el seu propi negoci tèxtil, combinant la feina amb estudis a l'Escola Tèxtil

de Canet de Mar.

Durant aquests anys, comença també a practicar diversos esports i s'introdueix a la Societat Coral Llaç d'Amistat, de la qual el seu avi fou fundador. Sota la presidència d'en Joaquim Ripoll, Suari fou vicepresident i responsable d'activitats culturals de l'entitat. L'any 1969, Suari surt elegit president de l'entitat, i comença una etapa amb moltes activitats culturals més enllà de la coral del Cor de Clavé (com l'esplai els Cabirols, secció de fotografia, cinema amateur, etc.). L'any 1971 dimiteix del càrrec de president i el succeeix Josep Suari i Casanovas, i a aquest el succeeix Ernest Ferrer. L'any 1976 es torna a presentar per a president, i després d'una votació molt ajustada, el seu contrincant retira la candidatura per a facilitar-ne l'elecció, si bé Suari només exerceix de president fins al novembre del 1977, quan comença a preparar-se pel

que es va esperant que siguin els futures primeres eleccions municipals d'Argentona en dècades. Suari es va trobar una Societat Coral i Cultural del Llaç d'Amistat en una situació molt complicada degut a l'escissió i posterior creació de la Coral Càntir d'Or (dins el corrent continuista i tradicional de l'entitat liderat pel seu cosí Josep Suari Casanovas) i va deixar una entitat una mica millor, amb una coral que tornava a fer concerts, un nombre important de gent treballant per l'entitat i una revista (la del Llaç) al carrer i en funcionament.

Suari era militant de CDC des de 1976, i fou candidat de les primeres eleccions municipals de 1979, enfrontant-se al grup d'esquerres de la CUPA i al grup més conservador de la CAI. Finalment CiU aconseguí 2 regidors (ell i en Josep Lladó i Pasqual). CiU va resultar decisiva per formar govern i va decidir pactar amb la CUPA, a canvi que Suari fos alcalde. Aquests fets van desencisar profundament la CAI, que va optar durant un temps per la política de "cadires buides", com a mostra de rebuig per aquest fet, ja que la CAI va ser el partit més votat i entenia que havia de tenir la clau de la governabilitat. Finalment, segons explica el mateix Jordi Suari, la CAI, empenya des de la Generalitat a través de l'aleshores conseller de Governació, Manuel Ortínez, i a instàncies de Jordi Pujol va acceptar tornar a entrar

Foto:
Bernat Calvo

a l'Ajuntament.¹ Fou una legislatura en la qual es dugueren a terme obres llargament esperades pel poble, com el clavegueram del carrer Gran i la cobertura i canalització del torrent d'en Tossa.²

Suari es presentà com a cap de llista de la Candidatura Democràtica d'Argentona, de caràcter independent, a les eleccions del 1983, a petició d'alguns militants de CDC descontents amb tenir a Francesc Lladó de cap de llista. Suari acceptà la proposta i sortí elegit regidor, si bé sense pactar amb ningú, i fent la feina des de l'oposició.

L'any 1991 es torna a presentar com a cap de llista, aquest cop per Agrupació Argentona (que no té a veure amb la d'en Fèlix Rosa), i va sortir elegit regidor, juntament amb dos companys més. Després d'un pacte, es va fer amb l'alcaldia un altre cop, ostentant a més la presidència del Patronat del Museu del Càntir. Al juliol del 1992 trenca el pacte multipartit i pacta amb CiU fins que malgrat guanyar ajustadament la qüestió de confiança dimiteix com alcalde durant el Ple del 18 de setembre de 1992 i s'escull Joaquim Casabella com a nou Alcalde. Des d'aleshores fins a finalitzar la legislatura estarà a l'oposició.

Suari serà president del Patronat del Museu del Càntir entre 1992 i 1993.

Entrevista:

- Què el motiva a entrar a la política local?

Vaig entrar a CDC juntament amb el Doctor Calvo, amb qui vam fundar el partit al municipi. El Doctor Calvo era molt ben vist

per les esquerres, i jo era vist com algú de dretes, per ser fill d'un "caído por España", si bé la meua gestió al capdavant de l'entitat del Llaç d'Amistat em va enemistar amb alguns sectors de dretes, com les monges, pel sol fet de portar els nens de colònies o fer un curset de piscina!

Cosa curiosa és que els estatuts del Casino d'Argentona no permetien a cap argentoní ser soci del Casino, llevat del Doctor Calvo, i la gent no podia aprendre a nedar i s'ofegaven als safareigs, així que vaig parlar amb el senyor Vicenç Esteve i li vaig dir que s'havien de fer cursos de piscina al Casino.

- Com és militar en un partit en l'època pre-democràtica?

L'alcalde d'Argentona de la pre-democràcia, en Joan Duran, no em feia por, en part perquè jo era fill d'un caigut a la Guerra Civil del bàndol de dretes. Però aleshores la relació amb l'alcalde Joan Duran era nul·la, i fins i tot un dia que vaig anar al Ple de l'Ajuntament, la sala de plens estava tancada, i en Forns, l'agutzil, em va demanar què hi feia allà, i quan li vaig respondre que anava al Ple, es va estranyar, perquè ningú no ho demanava aleshores. El Ple es reunia en una sala annexa, i com que hi havia públic van fer una escenificació del Ple al saló de Plens. Els hi volia demostrar que no em feia cap por aquell govern, a mi les coses m'anaven bé i no depenia d'ells. Això deuria ser la segona vegada que estava de president del Llaç, cap a l'any 1976.

- Per què entres a CDC?

Havíem d'anar a una trobada

a Òrrius amb el Doctor Calvo, però ell va tenir un imprevist i no hi va poder venir. Després, jo anava cada quinze dies a Barcelona i allà vaig contactar i conèixer al senyor Cullerell o en Miquel Roca. Allà vam solucionar problemes com el de Ragusan, que estava en zona bosc, allò havia d'anar a terra per una sentència del Tribunal Suprem i 80 persones anaven al carrer, i amb un acord de Ple i l'assessorament de CDC vam permetre legalitzar l'empresa.

- Com funcionava CDC d'Argentona en els seus inicis?

Vam formar una junta executiva l'any 1975 amb diversos argentonins. Jo era el president de l'executiva fins que em va succeir crec que en Francesc Lladó.

- Com va ser la precampanya i la campanya electoral de les eleccions de 1979?

No hi va haver cap problema per fer la llista, ja que érem els que hi treballàvem, era de lògica qui havia de ser a la llista. Tampoc hi va haver cap problema per posar en Josep Lladó de número dos com a representant d'Unió, hi havia molta il·lusió i tenir a en Josep Lladó ja era una mica allò de fer de "pal de paller" de la societat, com deia en Pujol.

Va ser la primera vegada que havíem de fer discursos i no en sabíem. Recordo que va venir un dia l'Antoni Subirà a fer un discurs, i em va fer pujar a fer-lo a mi, i no sabia què dir, aleshores tot era molt diferent.

Crec que vam tenir algun local de campanya, però no estic segur si ho confonc amb la segona vegada que em vaig presentar, que tenia una seu electoral a Cal Carboner.

1. Font: entrevista a Jordi Suari Font.

2. Font: *Recull Enciclopèdic d'Argentona*, de Josep Lladó i Pascual, pàg. 422.

- Com van ser les negociacions que van portar que vostè tingués l'alcaldia?

Jo no vaig participar gens en les negociacions, perquè havia perdut les eleccions. A mi em feia gràcia ser alcalde, però sobretot el que m'importava era ser emprenyari, portant una empresa de 150 persones, que era exitosa. Quan vaig ser alcalde, només hi dedicava unes hores, la Maica m'ajudava molt de secretària particular. Allà tocava decidir moltes coses, com a l'empresa, i calia ser executiu.

Els dilluns portàvem coses a la junta de govern i el dimarts ja l'executàvem. Jo portava l'Ajuntament com una empresa. No es podien haver fet totes aquelles grans obres si no hi havia algú que les tirés endavant. Els dos secretaris municipals em van plegar, al primer, en Bruno Massó i Massó li vaig dir que jo era qui governava el poble, i havia de fer el que jo deia, i que si no hi estava d'acord que fes un informe, però que deixés executar els projectes del poble.

- Posteriorment la CAI accepta la cartera de serveis, per què li va oferir aquesta cartera?

Al final la CAI va acabar treballant pel poble amb la cartera de serveis. En Joan Mora de la CAI va portar les negociacions de la compra dels terrenys de la zona del camp de futbol. Molta de la feina al Carrer Gran, amb en Canal al capdavant, ho portava la CAI. A vegades, votaven coses en contra de les esquerres, però no té importància. El nostre vot de CiU era decisiu, i per tant si la CUPA feia un projecte que ens agradava el votàvem i s'aprojava, i el mateix amb la CAI, si presentava alguna cosa que ens agradava li donàvem suport també, quan van tornar de la reunió amb la Generalitat els vam rebre amb els braços oberts. Amb en Canal, en

Casabella o en Francisco Enrich per exemple, regidors de la CAI, vam tenir una relació perfecte.

No tinc idea de per què li vaig oferir a la CAI de la cartera de serveis, suposo que perquè era una cartera senzilla. La pregunta és com és que li vam oferir una cartera de govern a una gent que ens havia dit de tot.

- Com era l'administració franquista municipal que vostè es va trobar quan entra d'alcalde el 1979?

A l'Ajuntament no hi havia tradició de fer obres ni projectes grans.

- Com valoraria aquella primera legislatura política?

Valoro especialment el fet d'aconseguir que es pogués formar un govern de concentració per treballar junts per Argentona. Superar aquelles diferències entre dretes i esquerres, i treballar conjuntament va ser un èxit. Aquell "pal de paller" que explicava en Jordi Pujol, de fer un país modern de les persones, no del socialisme o del liberalisme. La política només té un ideal que és millorar la vida de les persones.

Jo vaig proposar una forma de gestió basada en l'empresa privada, i animava els regidors de la CAI i de la CUPA a presentar projectes pel poble que nosaltres hi votàvem a favor. Jo crec que vam portar a terme totes les propostes electorals i més. Els grans projectes que es van arribar a fer no es podien ni imaginar. Quan vaig entrar a l'Ajuntament, em vaig trobar un endeutament baix, del 10%, i quan el vaig deixar era només del 12%, però havent fet grans obres i sense apujar els impostos. Això va ser possible amb una bona gestió: hi havia cases al Carrer Gran que no

existien pel cadastre, no pagaven impostos, i quan vam fer-los pagar impostos vam arribar a multiplicar els ingressos municipals fins als 120 milions de pessetes. Hi havia les urbanitzacions que no pagaven per ser il·legals, però en legalitzar-les van començar a pagar.

Nosaltres vam presentar algunes coses concretes, com les que portava en Josep Lladó a Cultura. Per exemple, la municipalització de Ràdio Argentona que ens van tombar la CUPA i la CAI, però era perquè no s'havia negociat amb els altres grups, després es va tornar a presentar al següent Ple i ens ho van aprovar.

A més, l'any 1981 em poso d'acord amb el senyor Montserrat, president de la Companyia d'Aigües de Mataró, per quedar-me amb les aigües d'en Fradera, i l'Ajuntament es queda amb totes les aigües d'Argentona, de tal manera que ja pot instal·lar totes les canonades soterrades del Carrer Gran. Gestionàvem el tema de l'aigua directament des de l'Ajuntament amb en Reniu i en Lluís "Poch", si bé després quan ja no era alcalde es va decidir crear la societat mercantil municipal Aigües Argentona.

El tema del nou Pla General d'Urbanisme va costar tirar-lo endavant, ja que l'Àngel Gómez va proposar un equip de noies joves arquitectes que no havien fet cap Pla Urbanístic abans, i es van encallar. Volien permetre fer un bloc de pisos al Carrer Sant Ferran, ja que no coneixien massa la realitat del terreny. Al final l'aprovació definitiva del POUM es va fer en època de l'alcalde Canal, si bé el va aprovar la Generalitat.

- Quina va ser la seva relació amb la CAI i amb la CUPA?

La relació amb la majoria de regidors va ser bona en conjunt. Potser la relació amb en Joan Mora va ser una mica tibant, i amb l'Àngel Gómez vam tenir una bona relació però potser el trobava una mica insegur. Tots teníem el nostre caràcter, jo potser per anar massa llançat, i

en Gómez per no acabar de decidir-se mai.

- Un cop acabada la legislatura vostè no repeteix amb CDC, per quin motiu?

Es deu a dues coses: la primera, el moviment en contra meva, com el de la CAI, i l'al-

tra, és que havia dit en alguna ocasió que amb una vegada d'alcalde ja en tenia prou, però alguna gent de Convergència em va animar a tornar-me a presentar d'alcalde. El que passa és que a en Francesc Lladó li feia gràcia presentar-se per alcalde per CDC.

Per si encara hi som a temps l'expressió: **Caure en sac foradat**

ROSA VILA

DEFINICIÓ:

És el que passa quan es posa una cosa en un sac sense fons.

En cas contrari: No caure en sac foradat:

No ser desatesa una cosa, no deixar d'ésser tinguda en compte.

Etimologia: del llatí *saccus*, vestit bast; del grec *sákkos*, d'origen fenici; emparentat amb l'hebreu *saq*, cilici, tela basta.

En castellà: saco, jergón, chaqueta.

Definició de Sac: Recipient de roba, generalment de classe inferior, fet doblegant-se un tros rectangular, cosint els voravius i deixant obert un costat que forma la boca; serveix per a tenir coses sòlides, i especialment fruits secs, diners o roba.

Menes de sacs: de llit, de palla, costals, fariners, cardoni, pinyoner, de coixí, de mà, xarpellera, de dormir, motxilla, alforja, sac post mortem, sac pulmonar, sac lacrimal, sac vitel·lí, sac de gemecs (cornamusa, gaita).

I en sentit figurat: de mentides (persona o cosa molt enganyosa); sac d'errors (persona o cosa plena d'equivocacions); sac de gemecs (persona que sempre es lamenta); sac de carn (persona molt grassa); sac d'ossos (persona o animal molt magre); sac sense cul (persona o animal que menja poc); sac de mal profit (persona o animal magre encara que menja molt); omplir el sac (atipar-se); buidar el sac (defecar, vomitar, buidar la consciència confessant-se); entrar a sac (saqueig); caure com un sac (feixugament, sense protegir-se contra el cop); ésser al sac (perdut, atrapat, ésser mort i enterrat)

Textos que ho il·lustren

1. **De Jaume I, Crònica 71:** “Diners són comenats en sac o en cuyraça o altra cosa que sia segelada”.

2. **De Sara Muñoz,** a El PuntAvui, 12.09.19.

És un bon moment per recordar que mentre els països europeus inverteixen de mitjana un 5,5% del PIB en educació, a Catalunya, aquesta xifra tan sols arriba al 2,4%. Amb aquest panorama i des de l'obvietat que l'educació ha de ser el pilar de qualsevol país, cal multiplicar els esforços per aïllar l'educació de qualsevol batalla partidista, (...) mai s'inverteix en prou diners en la formació de l'alumnat i per dotar el país d'un sis-

tema que prepari la canalla i el jovent per als reptes que els presentarà un futur en què, segons diversos estudis, la meitat de les professions no seran les actuals i moltes ni tan sols existeixen encara. (...) De pactes de país se n'han vist un grapat, però sovint cauen en sac foradat. Cal fixar una ruta col·lectiva en matèria d'educació i dotar-la de diners abans no sigui massa tard”.

Refranys: Sac buit no s'aguanta dret; no diguis blat que no sigui dins el sac i encara ben lligat; al cul del sac es troben les engrunes; qui no te farina al sac ha de tenir seny al cap.